

**Raftul
Denisei**

Colecție coordonată de
DENISA COMĂNESCU

ANNETTE HESS
CASA GERMANĂ

Traducere din germană și note de
DANIELA ȘTEFĂNESCU

HUMANITAS
fiction

Partea întâi

Iarăși luase foc undeva în timpul nopții. A simțit imediat mirosul când a coborât, fără să-și pună paltonul, pe strada cufundată în liniștea duminicală și acoperită cu un strat subțire de zăpadă. De data asta trebuie să fi fost foarte aproape de casa lor. Mirosul pătrunzător era foarte diferit de cel al pâclei obișnuite a iernii: cauciuc carbonizat, material ars, metal topit, dar și piele și păr pârlit. Căci unele mame își apărau de frig nou-născuții cu o blană de oaie. Nu era prima oară când Eva se întreba cine ar putea să facă așa ceva, cine o lua de un timp încoace noaptea prin curțile din spate și intra în clădirile cu apartamente de închiriat, pentru a da foc cărucioarelor lăsate acolo în ganguri. „Vreun nebun sau vreun golan!“ gândeau cei mai mulți. Din fericire, încă nu se întinsese nici un foc într-atât, încât să cuprindă o casă. Nimeni nu avusese până acum de suferit. Doar financiar, desigur, căci un cărucior nou costa la Hertie o sută douăzeci de mărci. Asta nu-i o nimica toată pentru familiile tinere.

„Familiile tinere“, a răsunit în capul Evei. Mergea nervoasă în sus și-n jos pe trotuar. Era frigul de pe lume. Dar deși Eva avea pe ea numai rochia cea nouă bleu de mătase, nu îngheța, ci nădușise de surescitată ce era. Căci aștepta,

nici mai mult, nici mai puțin, decât să vină „fericirea vieții ei“. Așa cum zicea cu ironie soră-sa. Eva își aștepta viitorul soț, care voia azi, în a treia duminică de advent, să se prezinte pentru prima oară familiei ei. Fusesse poftit la masa de prânz. Eva și-a privit ceasul de mână. Unu și trei minute. Jürgen întârzia.

Ici-colo trecea câte-o mașină. Șoferi de duminică. Burningea. Cuvântul îl născocise tatăl Evei special pentru acest fenomen meteorologic: așchii mici de gheață cădeau ușor din nori. Ca și cum acolo sus cineva ar fi dat la rindea un bloc imens de gheață. Cineva care le rânduia pe toate. Eva se uită în sus spre cerul plumburiu peste acoperișurile albicioase. Atunci observă că era urmărită cu privirea: la fereastra de la etajul întâi, peste firma pe care scria Casa germană, deasupra literelor „an“, stătea o siluetă în maro-deschis și se uita în jos la Eva. Mama ei. Părea nemișcată, dar Eva avea impresia că-și lua rămas-bun. Eva se întoarse repede cu spatele la ea. I se puse un nod în gât și încercă să înghită. Asta mai lipsea acum. Să plângă.

Ușa birtului s-a deschis și tatăl Evei a ieșit, impunător și cu un aer ce inspira încredere în haina lui albă. N-a băgat-o în seamă pe Eva, ci a deschis vitrina din dreapta ușii, pentru a pune, chipurile, un meniu nou. Însă ea știa că un meniu nou va urma abia de Lăsata-secului. De fapt, tatăl ei era foarte îngrijorat. Ținea la ea și îl aștepta gelos pe bărbatul necunoscut care urma să vină acum. Eva l-a auzit cum cânta ușurel, ca să dea impresia că nu se întâmpla nimic ieșit din comun. Unul dintre cântecele populare pe care le pocea cu mare plăcere. Ludwig Bruhns era, spre regretul lui, cu desăvârșire nemuzical: „Fredonăm în fața

acestei uși și suntem foarte bine dispuși. Sub teeeei, sub teeeeiș.”

Lângă mama Evei apăru la geam o femeie mai tânără, cu păr blond-deschis și tapat în sus. Îi făcu semn Evei cu mâna, ca și cum ar fi fost entuziastă, însă chiar și de la această distanță Eva putea să-și dea seama că era deprimată. Dar chiar nu avea ce să-și reproșeze. Așteptase destul timp ca sora ei mai mare să se mărite înaintea ei. Însă când Annegret făcu douăzeci și opt de ani și, în plus, se îngrișă pe zi ce trecea, Eva se hotărî, după ce discută în secret cu părinții ei, să anuleze convenția. Înainte să fie prea târziu. În definitiv, aproape că era fată bătrână chiar ea. Nu avusesse mulți pretendenți. Familia ei nu înțelegea, căci Eva arăta sănătoasă și părea plină de feminitate, cu buzele ei pline, nasul subțire și părul lung, blond natural, pe care-l tunde și aranja singură și-l prindea cu multă pricepere în coc. Însă ochii ei aveau adesea o expresie neliniștită, ca și cum s-ar fi așteptat la o catastrofă iminentă. Eva bănuia că asta-i îndepărta pe bărbați.

Unu și cinci. Nici urmă de Jürgen. În schimb, se deschise ușa casei, în stânga lângă birt. Eva îl văzu ieșind pe frățiorul ei. Stefan nu avea jachetă, ceea ce o făcu imediat pe mama lor să ciocăne și să gesticuleze îngrijorată sus la fereastră. Stefan însă privea cu încăpățănare numai în fața lui. Își pusese totuși căciula și mănușile de lână portocalie tricotate. Trăgea o sanie după el. În jurul lui țopăia Purzel, șoricarul negru al familiei, un cățel șiret, dar foarte iubit de toți.

— Aici pute! spuse Stefan.

Eva oftă:

— Voi doi mai lipseați pe capul meu! Familia asta e-un blestem!

Stefan începu să târască sania încolo și-ncoace prin stratul subțire de zăpadă de pe trotuar. Purzel adulmecă în jurul unui felinar, alergă agitat în cercuri, după care se ușură în zăpada subțire. Grămăjoara scotea aburi. Tălpile saniei scârțâiau atingând caldarâmul. La asta se adăugă râcâitul unei lopeți pentru curățat zăpada, cu care tatăl lor își făcea de lucru în față intrării. Eva văzu cum se tot apuca de mijloc și strângea din ochi. Tatăl lor avea iarăși dureri – ceea ce nu ar fi admis niciodată. Într-o dimineață de octombrie, după ce mult timp „își chinuise ca toți dracii“ șalele, cum se exprima el, nu s-a mai putut ridica. Eva chemase o ambulanță, la spital îi făcuseră o radiografie și descoperiseră că are hernie de disc. Fusese operat și medicul îi recomandase cu insistență să renunțe să mai muncească la birt. Ludwig Bruhns declarase că avea o familie de hrănit. Cum să reușească asta din pensia lui mică? Încercaseră să-l convingă să angajeze un bucătar, să nu mai stea el însuși în bucătărie. Dar Ludwig refuzase să lase un străin în imperiul lui. Soluția fusese atunci să se renunțe la masa de prânz. Din toamnă nu mai deschideau decât seara. Cifra de afaceri aproape că se înjumătățise. Dar spatele lui Ludwig era mai bine. Eva știa totuși că dorința cea mai mare a tatălui ei era să poată servi din primăvară din nou prânzul. Ludwig Bruhns își iubea meseria, îi era drag când oaspeții lui petreceau laolaltă, când le plăcea ce mâncau și se întorceau apoi acasă mulțumiți, sătui și chercheliți.

— Eu le țin oamenilor trupul și sufletul strâns unite, îi plăcea să zică.

Iar mama Evei glumea atunci:

— Cine nimic nu devine „Vineeee!“ devine.

Dar o zicea fără urmă de răutate.

Acum pe Eva o luă totuși cu frig. Își încrucișă brațele și o trecură florii. Spera din suflet că Jürgen îi va trata cu respect părinții. Îl văzuse deja de câteva ori tratând chelnerii sau vânzătoarele cu un aer de superioritate condescendentă care îi lăsase o senzație foarte neplăcută.

— Poliția! exclamă Stefan.

Se apropia o mașină neagră cu alb, cu o sirenă pe acope-riș. Înăuntru ședea doi bărbați în uniformă albastru-închis. Stefan încremeni plin de respect. Eva se gândi că polițiștii erau cu siguranță în drum spre căruciorul care luase foc, pentru a conserva urmele și a întreba locatarii dacă îi frapase ceva suspect pe timpul nopții. Mașina alunecă pe lângă ei aproape fără zgomot. Cei doi polițiști dădură scurt din cap întâi spre Ludwig, apoi spre Eva. Se cunoșteau între ei oamenii în cartier. După aceea, mașina de poliție o coti pe Königstrasse. „Da. Probabil că focul a fost în cartierul cel nou. Clădirea cea nouă roz. Acolo locuiesc câteva familii. Familii tinere.“

Unu și douăsprezece minute. „Nu vine. S-a răzgândit. O să mă sune mâine și o să-mi spună că nu ne potrivim. Diferența socială dintre familiile noastre, dragă Eva... Nu putem trece peste asta.“

Pac!!! Stefan dăduse în ea cu un bulgăre de zăpadă. O nimerise direct în piept, iar zăpada îi pătrundea acum îngrozitor de rece în decolteu. Eva îl prinse pe Stefan de pulover și-l trase spre ea.

— Ai înnebunit?! Asta-i o rochie nouă-nouță!

Stefan își arată dinții din față... asta era mutra lui vinovată și spăsită. Eva avea de gând să continue să-l certe, însă în clipa aceea apărură mașina galbenă a lui Jürgen la capătul străzii. Inima îi tresăltă ca un vițeluş speriat. Eva își ocări nervii slabi, pentru care se dusesese deja la medic. Să respiri calm, își zise, dar nu reuși. Căci brusc, în timp ce mașina lui Jürgen se apropia, îi deveni clar ca lumina zilei că părinții ei nu vor putea fi convinși cu nimic în lume că el le-ar putea face fata fericită. Nici măcar cu banii lui. Eva putea distinge acum chipul lui Jürgen îndărătul parbrizului. Arăta obosit. Și serios. Jürgen nu se uita deloc la ea. Eva se gândi preț de o secundă cumplită că va apăsa pe accelerație și își va continua drumul. Stefan izbucni:

— Țsta are părul negru! Ca un țigan!

Jürgen se apropie cam mult de trotuar. Cauciucurile scârțâiră de-a lungul bordurii. Stefan o luă de mână. Eva simți cum zăpada i se topea în decolteu. Jürgen opri motorul și mai rămase o clipă în mașină. Nu va uita această imagine: cele două femei, una grasă și una mică, sus la geam peste cuvântul „Casa“, crezând greșit că nu pot fi văzute, băiatul holbându-se lângă sanie, tatăl masiv cu lopata de zăpadă, stând pregătit pentru orice în ușa bir-tului. Îl priveau ca pe un pârât care intră pentru prima dată în tribunal și ia loc pe banca lui. În afara Evei. Privirea ei era plină de iubire temătoare.

Jürgen a înghițit în sec, și-a pus pălăria pe cap și a luat un buchet de flori înfășurat în foiță pe care-l puse pe locul de alături. A coborât din mașină și s-a îndreptat spre

Eva. Voia să zâmbească, însă, din spate, ceva l-a capsat deodată scurt, dar dureros de gambă. Un șoricar.

— Purzel! Marș! Marș! a strigat Eva. Stefan, du-l înăuntru! În dormitor!

Stefan a bombănit, dar a luat câinele și a băgat în casă animalul care dădea din picioare. Eva și Jürgen s-au privit stânjenți. Nu știau exact cum să se salute sub ochii familiei ei. Apoi și-au strâns mâinile și au început să vorbească deodată.

— Îmi pare rău că sunt atât de curioși.

— Ce comitet de întâmpinare! De unde până unde această onoare pe capul meu?

Când Jürgen a lăsat mâna Evei, au dispărut tată, mamă și soră de la posturile lor de observație, asemenea unor iepuri care intră în vizuinile lor. Eva și Jürgen erau singuri. Un vânt glacial sufla pe stradă.

Eva l-a întrebat:

— Ți-e poftă de friptură de găscă?

— De zile-ntregi nu mă gândesc la altceva.

— Trebuie doar să te-nțelegi cu frățiorul meu. Atunci îi ai pe toți de partea ta.

Amândoi au izbucnit în râs, fără să știe de ce. Jürgen a luat-o spre ușa birtului, dar Eva l-a ghidat către stânga, la intrarea casei. Nu voia să-l ducă pe Jürgen prin sala de mese, cufundată acum în semiîntuneric și învăluită într-un miros de bere vărsată și de cenușă umedă. Așa că au urcat prin casa scării ceruite, cu balustrada sa neagră, până în locuința aflată deasupra birtului. Casa cu două etaje fusese reconstruită după război, după ce un atac aerian asupra orașului o distrusese aproape în totalitate. În dimineața de după

infern mai stătea în picioare sub cerul liber doar tejgheaua lungă, expusă fără apărare capriciilor vremii.

Sus în ușa aștepta mama Evei, afișând zâmbetul care era rezervat în mod normal clienților obișnuiți ai birtului. „Fața ei de zahăr“, cum o numea Stefan. Edith Bruhns își pusese colierul dublu de granat, purta și cerceii ei auriți, cu perlele de cultură care se bălăbăneau, și broșa din aur pur, sub formă de trifoi. Edith Bruhns își etala toate bijuteriile, ceea ce nu i se mai întâmplase Evei să vadă vreodată la ea. Îi veni în minte povestea despre pomul de Crăciun, pe care i-o citise lui Stefan. Bradul depozitat după sărbătorile de Crăciun în pod, pentru a fi ars primăvara următoare în curte. Iar în crengile sale uscate încă mai erau agățate resturi uitate care-l împodobiseră în seara de Ajun.

„Oricum, potrivit pentru a treia duminică de advent“, gândi Eva.

— Domnule Schormann, ce fel de vreme ați adus cu dumneavoastră? Trandafiri în decembrie?! De unde ați făcut rost de ei, domnule Schormann?

— Îl cheamă Schoormann, mamă, cu doi de O!

— Dați-mi pălăria dumneavoastră, domnule Schoormann.

În încăperea care era folosită duminicile și ca sufragerie, Ludwig Bruhns îi ieși lui Jürgen în întâmpinare cu furculița de învârtit frigarea și foarfeca de porționat pasărea. Ca salut, îi întinse lui Jürgen încheietura mâinii drepte. Jürgen se scuză. Zăpada.

— Nu vă faceți griji. Totu-i încă în regulă. Este o găscă mare, șaisprezece livre¹. Țsteia îi trebuie timp.

1. O livră – aproximativ 0,5 kg.